

Asia: VN/10831/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi rikoslain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Väliotsikot

Yleiset huomiot mietinnöstä ja siihen sisältyvistä ehdotuksista sekä ympäristörikosdirektiivin velvoitteiden täytäntöönpanosta

-

Huomiot syyteoikeuden vanhentumista koskevista ehdotuksista (rikoslain 8 luvun 1 §:n 4 momentti)

-

Huomiot rikoslain 9 luvun 5 §:ään ehdotettavista, yhteisösakon asteikkoa koskevista muutosehdotuksista sekä ehdotuksista pakoterikoksia koskevan yhteisösakon asteikon osalta (rikoslain 46 luvun 13 §)

Oikeusrekisterikeskus kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa ja lausuu kunnioittaen seuraavaa.

Oikeusrekisterikeskus (ORK) toimii useiden oikeushallinnon eri rekistereiden, mukaan lukien rikosrekisterin ja sakkorekisterin, rekisterinpitäjänä sekä huolehtii mm. sakkoihin liittyvistä täytäntöönpanotehtävistä.

Hallituksen esitysluonnoksessa on esitetty oikeushenkilöille määrättävän yhteisösakon rangaistusasteikon muuttamista. ORK arvioi, ettei ehdotettu lainmuutos aiheuta kehittämistarpeita ORK:n täytäntöönpanotietojärjestelmään.

Esitysluonnoksessa on arvioitu, että oikeushenkilöille määrättävien yhteisösakkojen lukumäärät kaksinkertaistuisivat vuositasolla ja yhteisösakoista saatavat tulot lisääntyisivät noin 2 miljoonalla eurolla vuosittain. ORK arvioi, ettei täytäntöönpanotavaksi tulevien yhteisösakkojen lukumäärän lisääntyminen merkittävästi lisää ORK:n henkilötöitä. ORK kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että esitysluonnoksessa oleva arvio yhteisösakoista saatavista tuloista näyttää perustuvan tuomittujen uhkasakkojen kappale- ja euromäärään, eikä todelliseen täytäntöönpanokertymään.

Huomiot törkeän rikoksen ilmoittamatta jättämisestä ja terroristisessa tarkoituksessa tehtyjä rikoksia koskeviin pykäliin ehdotettavista muutoksista (rikoslain 15 luvun 10 § ja 34 a luvun 1 §) sekä niihin liittyvistä muutosehdotuksista (rikoslain 1 luvun 7 § ja 34 a luvun 15 §)

-

Huomiot ympäristön turmelemista koskevaan pykälään (rikoslain 48 luvun 1 §) ehdotettavista muutoksista

- a) 1 momentti
- b) 2 momentti
- c) 3 momentti
- d) ehdotettava uusi 4 momentti

-

Huomiot ympäristörikkomusta ja tuottamuksellista ympäristön turmelemista koskeviin pykäliin (rikoslain 48 luvun 3 ja 4 §) ehdotettavista muutoksista

-

Huomiot ehdotettavista uusista jäterikosta ja törkeää jäterikosta koskevista rangaistussäännöksistä (rikoslain 48 luvun uudet 4 a ja 4 b §:t)

-

Huomiot ehdotettavista uusista ilmakehän heikentämistä ja törkeää ilmakehän heikentämistä koskevista rangaistussäännöksistä (rikoslain 48 luvun uudet 4 c ja 4 d §:t)

-

Huomiot ehdotettavista uusista ympäristöä vaarantavan tuotteen markkinoillesaattamisrikosta ja törkeää ympäristöä vaarantavan tuotteen markkinoillesaattamisrikosta koskevista rangaistussäännöksistä (rikoslain 48 luvun uudet 4 e ja 4 f §:t)

-

Huomiot ehdotettavasta uudesta vieraslajirikosta koskevasta rangaistussäännöksestä (rikoslain 48 luvun uusi 4 g §)

-

Huomiot luonnonsuojelurikosta koskevaan pykälään (rikoslain 48 luvun 5 §) ehdotettavista muutoksista

-

Huomiot ehdotettavasta uudesta ympäristön tuhoamista koskevasta rangaistussäännöksestä (rikoslain 48 luvun uusi 5 b §)

-

Huomiot ulkomaiselta alukselta talousvyöhykkeellä tehtyä ympäristörikosta koskevaan pykälään ehdotettavista muutoksista (rikoslain 48 luvun 10 §)

-

Huomiot rikoslain 48 ja 48 a lukuun ehdotettavista uusista soveltamisalasäännöksistä, jotka koskevat tietyissä tilanteissa luvan nojalla toimimisen rinnastamista ilman lupaa toimimiseen (rikoslain 48 luvun 7 a § ja 48 a luvun 4 b §)

-

Huomiot ehdotettavista uusista metsäkatorikosta ja törkeää metsäkatorikosta koskevista rangaistussäännöksistä (rikoslain 48 a luvun uudet 3 c ja 3 d §:t) sekä oikeushenkilön rangaistusvastausta koskevaan rikoslain 48 a luvun 6 a §:ään ehdotettavista muutoksista

-

Huomiot pakkokeinolakiin ja poliisilakiin ehdotettavista muutoksista

-

Huomiot kansalaisuuslakiin, rajavartiolaitokseen ja Puolustusvoimien virka-avusta poliisille annettuun lakiin ehdotettavista muutoksista

-

Huomiot hankintalakiin ja erityisalojen hankintalakiin ehdotettavista muutoksista

-

Huomiot rikosrekisterilakiin ehdotettavista muutoksista

Esitysluonnoksen sivulla 19 on todettu, että rikosoikeus kuuluu valtakunnan lainsäädäntövaltaan, mistä poikkeuksena maakunnalla on kuitenkin lainsäädäntövalta asioissa, jotka koskevat teon rangaistavaksi säätämistä ja rangaistuksen määrää silloin, kun kysymys on maakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvasta oikeudenalasta. Edelleen esitysluonnoksessa on todettu, että muun ohella luonnon- ja ympäristönsuojelu kuuluu maakunnan lainsäädäntövaltaan. Näin esitysluonnoksen sivun 20 mukaan Ahvenanmaan maakunta vastaa direktiivin velvoitteiden täytäntöönpanosta siltä osin kuin kyse on itsehallintolain mukaan maakunnan toimivaltaan kuuluvasta asiasta. Oikeusrekisterikeskus (ORK) kiinnittää huomiota tältä osin siihen, että nyt esitetysti hankintamenettelyä varten myönnettävään rikosrekisteriotteeseen tulevat poimituiksi vain rikosrekisterilakiin lisättäväksi ehdotetut rikosnimikkeet, eikä ote tule sisältämään Ahvenanmaan vastaavia rikosnimikkeitä, ellei niitä nimenomaisesti mainita erikseen rikosrekisterilaissa.

Rikosrekisterilain 6 b §:n 10 kohtaan ehdotetaan lisättäväksi rikosrekisteriotteelle merkittävänä rikoksina törkeä jäterikos, törkeä ilmakehän heikentäminen, törkeä ympäristöä vaarantavan tuotteen markkinoillesaattamisrikos sekä ympäristön tuhoaminen. Ehdotetusta muutoksesta ei arvioida aiheutuvan ORK:lle merkittäviä järjestelmätyökustannuksia.

Rikosrekisterilakiin ehdotetaan lisättäväksi myös uusi 6 d §, jonka mukaan henkilö saisi itseään koskevan otteen rikosrekisteristä EU:n metsäkatoasetuksen velvoitteiden valvonnasta ja seuraamuksista annetun lain 27 §:n 3 momentissa tarkoitetun hankintamenettelyä koskevan poissulkemisen edellytysten selvittämistä varten. Otteeseen merkittäisiin tiedot lainvoimaisesta päätöksestä, jolla henkilö on tuomittu rikoslain 48 a luvun 3 d §:n nojalla törkeästä metsäkatorikoksesta. Esitysluonnoksen mukaan pykälässä säädettäisiin vain luonnollisen henkilön oikeudesta saada ote ja perustelutekstin mukaan luonnollinen henkilö voi tarvita otteen, jos hän osallistuu hankintalainsäädännössä tarkoitettuun hankintamenettelyyn. Esitysluonnoksen mukaan EU:n metsäkatoasetuksen velvoitteiden valvonnasta ja seuraamuksista annettuun lakiin ehdotetaan vastaavasti lisättäväksi säännös, jonka mukaan hankintayksikön on päätöksellään suljettava ehdokas tai tarjoaja tarjouskilpailun ulkopuolelle, jos hankintayksikön tiedossa on, että ehdokas tai tarjoaja

on rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla tuomittu rikoslain 48 a luvun 3 d §:ssä tarkoitettusta törkeästä metsäkatorikoksesta rangaistukseen.

ORK:lle jää hieman epäselväksi se, minkälaisissa tilanteissa ja miten paljon näitä uudentyyppisiä rikosrekisterin ns. poimintaotteita tulnaisiin pyytämään: ehdotetun sanamuodon mukaisesti poissulkuperuste koskee vain ehdokasta tai tarjoajaa, ei sen sijaan ehdokkaan tai tarjoajan alihankkijaa taikka sen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsentä tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävää henkilöä. Siten nyt ehdotettavia luonnollista henkilöä koskevia rikosrekisteriotteita tulnaisiin ORK:n käsityksen mukaan tilaamaan ainoastaan niissä tilanteissa, kun ehdokkaana tai tarjoajana on se luonnollinen henkilö, jota ote koskee, eikä tällaisia otteita tilattaisi lainkaan silloin, kun ehdokkaana tai tarjoajana on oikeushenkilö.

ORK kiinnittää huomiota myös siihen, ettei oikeushenkilöä koskevaa ns. yhteisösakko-otetta olisi myöskään esitysluonnoksen perusteella tarkoitus käyttää EU:n metsäkatoasetuksen velvoitteiden valvonnasta ja seuraamuksista annetun lain hankintamenettelyn poissulkuperusteen arviointiin, sillä oikeushenkilön otetta ei ole mainittu hyväksyttynä selvityksenä sanottuun lakiin ehdotettavassa 27 §:n 4 momentissa. Kuten esitysluonnoksen sivulla 366 todetaan, oikeushenkilön oikeudesta saada ote säädetään rikosrekisterilain 6 §:n 9 momentissa, eikä säännöksessä eritellä käyttötarkoituksia, joihin otetta voidaan pyytää. Oikeushenkilöä koskevan otteen sisällöstä ei myöskään ole tarkempia säännöksiä rikosrekisterilaissa, vaan ote sisältää kaikki oikeushenkilöstä rikosrekisterissä olevat yhteisösakkoa koskevat merkinnät.

Tarkempaa otehakemusten tulevaa määrää ja sitä kautta ehdotusten kustannusvaikutuksia ORK:n toimintaan ei ole ollut mahdollista arvioida lausunnon antamishetkeen mennessä.

Huomiot merenkulun ympäristönsuojelulakiin ehdotettavista muutoksista

-

Huomiot luonnonsuojelulakiin ehdotettavista muutoksista

-

Huomiot Suomen talousvyöhykkeestä annettuun lakiin ehdotettavista muutoksista

-

Huomiot vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annettuun lakiin ehdot

-

Huomiot EU:n metsäkatoasetuksen velvoitteiden valvonnasta ja seuraamuksista annettuun lakiin ehdotettavista muutoksista

Esitysluonnoksessa ehdotetaan lisättäväksi sanotun lain 27 §:ään uudet 3, 4 ja 5 momentit, jotka koskevat määräaikaista sulkemista julkisten hankintojen ulkopuolelle silloin, kun hankintayksikön tiedossa on, että ehdokas tai tarjoaja on rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla tuomittu rikoslaisissa säädetystä törkeästä metsäkatorikoksesta rangaistukseen. Sanamuodon perusteella poissulkevalta tuomiolta ei edellytetä sitä, että kyse olisi vankeusrangaistuksen tuomitsemisesta, vaikka esitysluonnoksessa todetaankin, että sakkorangaistus ei yleensä velvoittaisi poissulkemisperusteen käyttöön, sillä sakkorangaistukset eivät pääsääntöisesti ilmene

rikosrekisteristä. ORK huomauttaa tältä osin, että rikosrekisterilain 2 §:n 1 momentin mukaan rikosrekisteriin merkitään myös tiedot ratkaisusta, joilla oikeushenkilö on tuomittu yhteisösakkoon.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin menettelystä, jossa hankintayksikön tulisi vaatia ehdokasta tai tarjoajaa toimittamaan ajantasaiset selvitykset ja todistukset siitä, koskeeko sitä edellä kuvattu poissulkemisperuste. Selvitystyö olisi tehtävä ennen hankintasopimuksen tekemistä. Tällaiseksi selvitykseksi hyväksyttäisiin esityksen mukaan rikosrekisterilain 6 d §:ssä säädetty rikosrekisteriote. ORK kiinnittää huomiota siihen, että toisin kuin hankintalain ja erityisalojen hankintalain perusteella poissulkemisperusteiden arvioimiseksi vaadittavissa selvityksissä, esityksen mukaan oikeushenkilöä koskevia ja sitä kautta yhteisösakkotietoja mahdollisesti sisältäviä rikosrekisteriotteita ei hyväksyttäisi tällaiseksi selvitykseksi, mikä näyttäytyy hieman erikoisena ratkaisuna ottaen huomioon, että oikeushenkilöiden rangaistusvastuuta esitetään ulotettavaksi myös törkeään metsäkatorikokseen. Kuten edellä on todettu, oikeushenkilön rikosrekisteriotteita eli ns. yhteisösakko-otteista säädetään rikosrekisterilain 5 §:n 1 momentissa ja sen luovuttamisesta 6 §:n 9 momentissa. Lisäksi ORK kiinnittää huomiota vielä uudelleen myös siihen aiemmin todettuun, ettei oikeushenkilöiden osalta ehdoteta säädettäväksi myöskään velvollisuudesta tarkastaa poissulkuperusteen olemassaolo ehdokkaana tai tarjoajana olevan oikeushenkilön alihankkijalta taikka oikeushenkilön hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäseneltä tai edustus-, päätös- tai valvontavaltaa käyttävältä henkilöltä. Lakiin esitetyn sääntelyn sanamuoto ei näin ollen mahdollistaisi rikosrekisteriotteen luovuttamista sillä perusteella, että henkilö toimii ehdokkaana tai tarjoajana olevassa oikeushenkilössä sanotussa asemassa, vaan ainoastaan silloin, kun henkilö itse on ehdokkaana tai tarjoajana.

Mahdollinen poissulkeminen hankintamenettelystä olisi esitysluonnoksen mukaan tehtävä kuuden kuukauden ajaksi siitä, kun tuomio on saanut lainvoiman. ORK korostaa tältä osin sitä, ettei otteen sisältämien tietojen ajallisesta rajaamisesta esimerkiksi sen perusteella, kuinka vanhasta tuomiosta on kyse, ole tarkemmin säädetty lukuun ottamatta rikosrekisteriasetuksen (772/1993) 11 §:n 1 momenttia, jonka mukaan rikosrekisteristä annettavaan otteeseen voidaan merkitä vain viimeisen kymmenen vuoden aikana annettuja ratkaisuja koskevat tiedot, jollei otteen tilaaja pyydä myös aikaisempien tietojen merkitsemistä otteeseen. Tiedot rikosrekisteristä luovutetaan siten rikosrekisterilain 5 §:n mukaisesti rikosrekisterin otteella, jossa ovat henkilöstä rekisteriin talletetut tiedot tai ilmoitus siitä, ettei henkilöstä ole merkintää rekisterissä. Edelleen vertailun vuoksi mainittakoon, että hankintalain ja erityisalojen hankintalain mukaista hankintamenettelyä varten luovutettaviin rikosrekisteriotteisiin merkitään rikosrekisterilain 6 b §:n 2 momentin mukaisesti tiedot lainvoimaisesta päätöksestä, jolla henkilö on tuomittu jostain pykälässä mainitusta rikoksesta, riippumatta siitä, miten pitkä aika lainvoimaiseksi tulemisesta on kulunut, mikäli tieto edelleen on rikosrekisteriin merkittynä.

Vastaavasti ehdotetaan säädettäväksi siitä, ettei rikosrekisteriote saisi olla kuutta kuukautta vanhempi, mitä on perusteltu sillä, että kansallisesti otteen voimassaoloksi on useissa laeissa säädetty kuusi kuukautta. Kuusi kuukautta on nähty riittäväksi ajaksi myös siitä näkökulmasta, että sulkeminen julkisten hankintojen ulkopuolelle on niin ikään kestoaltaan kuusi kuukautta tuomion lainvoimaiseksi tulemisesta. ORK toteaa tältä osin, että laissa on säädetty myös muista rikosrekisteriotteiden voimassaoloajoista, ja esimerkiksi vaikkapa hankintalaissa ja erityisalojen hankintalaissa on säädetty kahdentoista kuukauden voimassaoloajasta. Siten hankintamenettelyä varten tarvittavien otteiden osalta voimassaoloajasta ei olisi jatkossa säädetty yhteneväisesti, vaan voimassaoloaika vaihtelisi riippuen otetyypistä, mikä saattaa aiheuttaa hämmennystä ja sekaannuksia toimijoilla käytännössä.

Voimassaoloajalla on merkitystä myös ehdotetun 5 momentin kannalta. Sen mukaan hankintayksikkö voisi myös milloin tahansa hankintamenettelyn aikana pyytää ehdokkaita ja tarjoajia toimittamaan edellä tarkoitettuja todistukset ja selvitykset, jos se on tarpeen ehdotetussa laissa säädetyn poissulkemisperusteen olemassaolon selvittämiseksi. Hankintayksiköllä olisi näin mahdollisuus selvittää poissulkemisperusteen olemassaolo jo aiemmin prosessin aikana eikä vasta 4 momentissa tarkoitettussa tilanteessa eli ennen hankintasopimuksen tekemistä.

Ehdotetun 5 momentin tarkoitus jää hieman epäselväksi. Vastaavanlainen mahdollisuus pyytää ehdokkaita ja tarjoajilta selvityksiä milloin tahansa hankintamenettelyn aikana on säädetty toki myös hankintalain 88 §:n 3 momentissa ja erityisalojen hankintalain 86 §:n 3 momentissa. Sanottujen pykälien muotoilu eroaa kuitenkin sisällöltään nyt ehdotetusta, ja hankintalakien mukaan tällaisen hankintamenettelyn aikana tapahtuvan tietojen tarkastamisen tulee olla tarpeen menettelyn asianmukaisen kulun varmistamiseksi. Lakien esityöt antavat esimerkkinä tällaisesta tilanteesta muun muassa sen, että hankintayksikkö asettamalla osallistumishakemukset etusijajärjestykseen valitsee rajoitetussa tai neuvottelumenettelyissä ne ehdokkaat, jotka voivat jättää tarjouksensa (HE 108/2016 vp, s. 195). Tällaisen erityisen tarkastamisen käyttöala on näin nykyisessä lainsäädännössä ORK:n näkemyksen mukaan paljon rajoitetumpi kuin mitä nyt on ehdotettu. Samoin on todettu Työ- ja elinkeinoministeriön aihetta käsittelevässä oppaassa, jossa on todettu, että selvitys olisi pääsääntöisesti tehtävä hankintapäätöksen tekemisen yhteydessä, mutta tarvittaessa selvitykset voidaan vaatia jo tarjouskilpailun aikana. Jotta selvityksestä tarjoajalle ja hankintayksikölle aiheutuva hallinnollinen rasite voidaan minimoida, tulisi selvitys pääsääntöisesti tehdä vain tarjouskilpailun voittajalta hankintapäätöksen jälkeen (TEM oppaat ja muut julkaisut 4/2017, s. 9).

ORK ei pidä tarkoituksenmukaisena, että samoista toimijoista pyydetäisiin saman hankintamenettelyn aikana säännönmukaisesti otteita rikosrekisteristä useammin kuin kerran. Ottaen huomioon pykälän ehdotettu muotoilu, hankintayksiköllä on joka tapauksessa ennen hankintasopimuksen tekemistä velvollisuus varmistaa poissulkemisperusteiden olemassaolo edellyttämällä ajankohtaisia todistuksia ja selvityksiä, ja mikäli aiempi esitetty selvitys eli rikosrekisteriote on ennen hankintasopimuksen tekemistä tarkistusta tehtäessä yli kuusi kuukautta vanha, tulee pyydettäväksi uusi selvitys. Vastaavasti kun törkeää metsäkatorikosta koskeva tuomio muodostaa poissulkuperusteen vain kuuden kuukauden ajan lainvoimaiseksi tulemisesta lukien, voi poissulkemisperuste, joka on ollut olemassa hankintaprosessin varhaisemmassa vaiheessa, jo poistua siihen mennessä, kun edetään hankintasopimuksen tekemistä edeltävän tarkastuksen vaiheeseen. Tätä taustaa vasten kuuden kuukauden voimassaoloaika näyttäytyy haasteellisena ja ehdotettu 5 momentti epätarkoituksenmukaisena. Rikosrekisterin sisältämät tiedot ovat toisaalta myös valtiosääntöisesti arkaluonteisia, jolloin otteen voimassaoloaika ja toisaalta tarpeet pyytää toistuvasti tietoja rikosrekisteristä on kyettävä tasapainottamaan yksityiselämän perusoikeuden ydinalueelle asettuvan henkilötietojen suojan kanssa. Tältä osin esitysluonnoksessa ei ole juuri tuotu esiin uusien poissulkuperusteiden sekä rikosrekisteritietojen käyttötarkoituksen vaikutusta yksilön perusoikeuksien kannalta.

Otteita ja niiden edellyttämistä koskevat käytännön toimintatavat ja kyselyvolyymit vaikuttavat suoraan siihen, miten paljon uudesta ehdotetusta otetyypistä aiheutuu ORK:lle kustannuksia ja lisätyötä. Tarkempia arvioita uuden otetyypin käyttömäärästä ei ole ollut käytettävissämme lausunnon antamishetkellä. ORK pyrkii saamaan kaikki uudet otetyypit asiakkaiden saataville ORK:n sähköisen asioinnin kautta. Järjestelmätyön aiheuttamat kustannukset ovat näiltä osin arviolta 24 000 euroa. Valmistelun edetessä ORK:n olisi välttämätöntä saada jonkinlainen lukumääräarvio, jotta

tiedonluovutuksen tarkoituksenmukaisin tapa voidaan arvioida ja toteuttaa ennen lain voimaantuloa.

ORK kiinnittää vielä huomiota siihen, ettei esitysluonnoksessa ehdoteta säädettäväksi tarkemmin rikosrekisteriotteen käsittelystä. Verrattaessa esimerkiksi hankintalain ja erityisalojen hankintalain mukaisiin hankintamenettelyä varten luovutettaviin rikosrekisteriotteisiin on näiden osalta säädetty nimenomaisesti erikseen, ettei hankintayksikkö tai tarjoaja saa ottaa jäljennöstä rikosrekisteriotteesta eikä tallettaa sitä itselleen. Hankintayksikön on poissulkemisperusteiden selvittämisen jälkeen hävitettävä rikosrekisteriote tai palautettava se henkilölle, jota se koskee. Lisäksi hankintalaissa ja erityisalojen hankintalaissa on säädetty, ettei rikosrekisteristä ilmeneviä tietoja saa ilmaista muille kuin sellaisille henkilöille, jotka välttämättä tarvitsevat niitä poissulkemisperusteiden selvittämiseksi. Sähköisesti talletettu rikosrekisteriote tulee näin tuhota laitteesta, tietovälineeltä tai tietojärjestelmästä ja pidettävä huolta siitä, että tietojärjestelmien käytön yhteydessä mahdollisesti syntyneet rikosrekisteritietoja sisältävät väliaikaistiedostot poistetaan (HE 108/2016 vp, s. 195). ORK katsoo, että vastaavanlaisesta käsittelystä olisi perusteltua säätää myös nyt ehdotetun hankintamenettelyotteen osalta. Sanotun kaltaisia rikosrekisteriotteen käsittelyä koskevia säännöksiä on myös esimerkiksi lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetussa laissa (504/2004) ja joukkorahoituspalvelun tarjoamisesta annetussa laissa (203/2022).

Huomiot muista ehdotettavista lainsäädäntömuutoksista

-

Huomiot ympäristörikosdirektiivin säännöksistä, joiden ei mietinnössä katsota edellyttävän lainsäädäntömuutoksia

-

Huomiot ehdotusten pääasiallisten vaikutusten tarkastelusta

-

Huomiot muita toteuttamisvaihtoehtoja koskevasta arvioinnista

-

Huomiot suhdetta perustuslakiin ja säätämisyjärjestystä koskevasta jaksosta

-

Muut huomiot

ORK kiinnittää huomiota hankintalain ja erityisalojen hankintalain säännöksiin koskien rikosrekisteriotteen käyttöä poissulkuperusteiden olemassaolon arvioinnissa. Hankintalain 88 §:n 4 momentin mukaan näyttönä poissulkemisen edellytysten arvioimiseksi on hyväksyttävä pakollisten poissulkemisperusteiden osalta muun ohella rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 8 momentissa ja 6 b §:ssä tarkoitettu ote. Vastaavasti säädetään erityisalojen hankintalain 86 §:n 4 momentissa. Pykälissä mainittu rikosrekisterilain 6 §:n 8 momentti sisältää kuitenkin säännöksen rikosrekisterin tietojen luovuttamisesta toisen Euroopan unionin jäsenvaltion keskusviranomaiselle mainitulle keskusviranomaiselle esitetyn pyynnön perusteella siten kuin EU-rikosrekisterilain 15 ja 15 a §:ssä

säädetään. Säännöksissä tarkoitettaneen viitata rikosrekisterilain 6 §:n 9 momenttiin, jossa säädetään oikeushenkilön rikosrekisteriotteen luovuttamisesta.

Saarela Jari
Oikeusrekisterikeskus

Kokkoniemi Tanja
Oikeusrekisterikeskus